

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 20. junija 2013*

„Tarifna uvrstitev — Kombinirana nomenklatura — Proizvod iz sladkorja, ki vsebuje približno 65 % lizin sulfata in 35 % nečistoč iz proizvodnega postopka — Uredba (ES) št. 1719/2005 — Uredba (ES) št. 1265/2001 — Proizvodno nadomestilo za nekatere proizvode, ki se uporabljajo v kemični industriji — Neupravičeno izplačane pomoči Skupnosti — Vračilo — Načelo varstva zaupanja v pravo“

V zadevi C-568/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Vestre Landsret (Danska) z odločbo z dne 9. novembra 2011, ki je prispela na Sodišče 14. novembra 2011, v postopku

Agroferm A/S

proti

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, G. Arestis (poročevalec), J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev in J. L. da Cruz Vilaça, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 22. novembra 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Agroferm A/S J. Lentz, odvetnik,
- za dansko vlado V. Pasternak Jørgensen, agentka, skupaj z J. Pinborgom, odvetnikom,
- za Evropsko komisijo C. Barslev in P. Rossi, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 24. januarja 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: danščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago tarifnih številk 2309, 2922 in 3824 kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 382), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1719/2005 z dne 27. oktobra 2005 (UL L 286, str. 1, v nadaljevanju: KN), in načel prava Unije glede vračila neupravičeno izplačanih zneskov.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Agroferm A/S (v nadaljevanju: Agroferm) in Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (ministrstvo za prehrano, kmetijstvo in ribištvo, v nadaljevanju: Ministeriet) zaradi vračila proizvodnih nadomestil za lizin sulfat, ki naj bi bila družbi Agroferm izplačana neupravičeno.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

- 3 Harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga (v nadaljevanju: HS) je pripravil Svet za carinsko sodelovanje, ki je postal Svetovna carinska organizacija, in je bil vzpostavljen z Mednarodno konvencijo o harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga, sklenjeno v Bruslju 14. junija 1983, ki je bila skupaj s Protokolom o spremembi z dne 24. junija 1986 v imenu Evropske gospodarske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 87/369/EGS z dne 7. aprila 1987 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 288).
- 4 V skladu s pojasnjevalno opombo k HS glede poglavja 29 tega sistema se pojem „nečistoče“ nanaša izključno na snovi, ki so poleg ločene kemične spojine izključno zaradi proizvodnega postopka. Te snovi se ne štejejo za nečistoče, ki so dovoljene na podlagi te opombe, če so bile v proizvodni ohranjene namerno, zato da proizvod postane primernejši za posebno kot pa za splošno rabo.
- 5 V pojasnjevalnih opombah k HS je glede tarifne številke 2309 HS navedeno, da ta tarifna številka zajema pripravke, namenjene proizvodnji „samostojne“ ali „dopolnilne“ krme. Na splošno so ti pripravki kompleksne spojine, sestavljene iz celote elementov, ki se včasih imenujejo „dodatki“, katerih lastnosti in razmerja se določajo glede na določeno živinorejsko proizvodnjo. Ti elementi, med katere spadajo aminokisliline, spodbujajo zlasti prebavo, splošneje pa tudi izkoristek krmila pri živali in varujejo njeno zdravje.

Pravo Unije

Tarifna uvrstitev

- 6 KN temelji na HS. Drugi del KN vsebuje razvrstitev blaga po oddelkih, poglavjih, tarifnih številkah in podštevilkah.
- 7 Poglavje 23 KN je naslovljeno „Ostanki in odpadki živilske industrije; pripravljena krma za živali“. V skladu z opombo 1 k temu poglavju tarifna številka 2309 obsega „proizvode, ki se uporabljajo kot krma za živali, ne navedene in ne zajete na drugem mestu, dobljene s predelavo rastlinskih ali živalskih materialov, tako da so izgubili bistvene značilnosti prvotnega materiala, razen rastlinskih odpadkov, rastlinskih ostankov in stranskih proizvodov take predelave“.

8 Poglavje 29 KN je naslovljeno „Organski kemijski proizvodi“. V opombi 1(a) in (b) k temu poglavju je navedeno:

„Če v poimenovanjih tarifnih številk ni določeno drugače, obsegajo tarifne številke tega poglavja samo:

- (a) izločene kemično določene organske spojine, bodisi da vsebujejo nečistoče ali ne;
- (b) mešanice dveh ali več izomerov iste organske spojine (bodisi da vsebujejo nečistoče ali ne), razen mešanic izomerov acikličnih ogljikovodikov (razen stereoizomerov), bodisi da so nasičeni ali ne (Poglavje 27).“

9 Tarifna številka 2922 KN je naslovljena „Aminospojine s kisikovo funkcijo“.

10 Poglavje 38 KN je naslovljeno „Razni kemijski proizvodi“. V tarifno številko 3824 spadajo „pripravljena vezivna sredstva za livarske modele in livarska jedra, kemični proizvodi in preparati kemijske industrije in sorodnih industrij (vključno tudi tisti, ki so sestavljeni iz mešanic naravnih proizvodov), ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu“.

Proizvodna nadomestila

– Uredba (ES) št. 1260/2001

11 Člen 7(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 z dne 19. junija 2001 o skupni ureditvi trgov za sladkor (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 33, str. 17) določa:

„Določi se, da se za proizvode iz členov 1(1)a in (f) in za sirupe iz člena 1(1)(d) ter za kemično čisto fruktozo (levulozo), ki spadajo v tarifno oznako KN 1702 50 00 kot vmesni proizvod,odobrijo proizvodna nadomestila, če so ti proizvodi v enem od položajev iz člena 23(2) Pogodbe in so namenjeni proizvodnji nekaterih proizvodov kemične industrije.

[...]“

– Uredba (ES) št. 1265/2001

12 Člen 1 Uredbe Komisije (ES) št. 1265/2001 z dne 27. junija 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 glede dodeljevanja proizvodnih nadomestil za nekatere sladkorne proizvode, ki se uporabljajo v kemični industriji (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 33, str. 76) določa:

„1. Za namene te uredbe ‚osnovni proizvodi‘ pomenijo:

- (a) proizvode iz člena 1(1)(a) in (f) Uredbe (ES) št. 1260/2001 in
- (b) sladkorne sirupe iz člena 1(1)(d) Uredbe [...] št. 1260/2001 ter pod oznakami KN ex 1702 60 95 in ex 1702 90 99 s čistostjo najmanj 85 %,

ki se uporabljajo pri proizvodnji proizvodov kemične industrije iz Priloge I.

[...]“

13 Člen 2 Uredbe št. 1265/2001 določa:

- „1. Proizvodno nadomestilo dodeli država članica, na katere ozemlju se predelajo osnovni proizvodi.
2. Država članica lahko dodeli nadomestilo le, če carinski nadzor ali upravna inšpekcija z enakovrednimi garancijami zagotovi, da se osnovni proizvodi uporabijo za namen, določen v zahtevku iz člena 3.“

14 Člen 10 te uredbe določa:

„1. Zahtevek za proizvodno nadomestilo se predloži v pisni obliki pristojnemu organu v državi, kjer se bo predelal osnovni proizvod.

V zahtevku so navedeni:

[...]

(c) tarifna oznaka in opis kemičnega proizvoda, za katerega proizvodnjo se bo osnovni proizvod uporabil;

[...]

3. Za namene uporabe odstavka 2:

[...]

(b) je pogoj za pravico do proizvodnega nadomestila predhodna odobritev, ki jo predelovalcu izda država članica, na katere ozemlju bo omenjeni predelovalec predelal vmesni proizvod v kemični proizvod iz Priloge I.

Zadevna država članica izda odobritve iz drugega pododstavka, če ji vlagatelj omogoči vse možnosti za izvajanje potrebnih preverjanj.

[...]“

15 Iz Priloge I k Uredbi št. 1265/2001 izhaja, da se proizvodna nadomestila dodelijo za proizvodnjo proizvodov iz poglavij 29 (organski kemijski proizvodi) in 38 (razni kemijski proizvodi) KN.

Financiranje skupne kmetijske politike

16 Člen 8 Uredbe Sveta (ES) št. 1258/1999 z dne 17. maja 1999 o financiranju skupne kmetijske politike določa:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe skladno s svojimi zakoni in drugimi predpisi:

- (a) da se prepričajo, da so ukrepi, ki jih financira sklad, dejansko izvedeni in pravilno izvršene;
- (b) da preprečijo in odpravljajo nepravilnosti;
- (c) da se izterjajo zneski, izgubljeni zaradi nepravilnosti ali malomarnosti.

Države članice obvestijo Komisijo o za to sprejetih ukrepih in zlasti o stanju upravnih in sodnih postopkov.

2. Če se zneski v celoti ne izterjajo, nosi finančne posledice nepravilnosti ali malomarnosti Skupnost, kar ne velja za posledice zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, ki jih je mogoče pripisati upravam in ustanovam držav članic.

Izterjani zneski se izplačajo akreditiranim plačilnim službam, ki jih odštejejo od odhodkov, ki jih financira sklad. Obresti za izterjane ali prepozno plačane zneske se izplačajo v sklad.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 17 Agroferm je danska družba, ki je do junija 2006 v tovarni v Esbjergu (Danska) proizvajala lizin sulfat. Proizvodi, ki vsebujejo lizin, se proizvajajo iz sladkorja, ki je pri tem osnovni proizvod.
- 18 Družba Agroferm je 19. maja 2004 pri danskih carinskih organih vložila zahtevek za predhodno odobritev dodelitve proizvodnih nadomestil za proizvodnjo lizin sulfata. V zahtevku je navedla, da namerava proizvajati lizin sulfat, ki se uvršča v tarifno številko 2922 KN. Potem ko so navedeni organi ugodili temu zahtevku, je družba Agroferm redno prejela proizvodna nadomestila, ki so ustrezala količini sladkorja, ki ga je ta družba uporabljala za proizvodnjo lizin sulfata.
- 19 Na podlagi analiz, ki jih je opravilo Force Technology – zasebno podjetje, pooblaščen, da za danske carinske organe analizira vzorce proizvodov, zato da se zanje opravi tarifna uvrstitev – je bilo predlagano, da se proizvod družbe Agroferm uvrsti v poglavje 23 KN, in ne v poglavje 29 KN. Podjetje Force Technology je v mnenju z dne 5. aprila 2006 navedlo, da je bil analizirani vzorec proizveden s fermentacijo ter da zadevni proizvod vsebuje lizin sulfat in stranske proizvode fermentacije. Poudarilo je, da se proizvod s čistoto le 66 % (odstotek lizin sulfata v suhi snovi) ne more uvrstiti v poglavje 29 KN.
- 20 Odbor za carinski zakonik je na predlog danskih carinskih organov pojasnil, da je treba za določitev dovoljene stopnje nečistoč in uvrstitev kemičnega proizvoda uporabiti pristop od primera do primera ter da je treba pripravek iz postopka v glavni stvari načeloma uvrstiti v poglavje 23 KN, in ne v poglavje 29 KN.
- 21 Direktoriet for Fødevarerhverv (direkcija za prehrano, v nadaljevanju: Direktoriet) je z odločbo z dne 10. avgusta 2006 obvestila družbo Agroferm, da se po posvetovanju z Evropsko komisijo in Odborom za carinski zakonik odslej šteje, da se proizvodi te družbe ne uvrščajo tako kot proizvodi iz lizina v tarifno številko 2922 KN in da podjetje zato ne more prejemati proizvodnih nadomestil.
- 22 Direktoriet je 22. novembra 2006 sprejel odločbo, da mora družba Agroferm vrniti znesek približno 86,6 milijona DKK, povišan za obresti, kar naj bi po njegovem mnenju ustrezalo proizvodnim nadomestilom, prejetim za obdobje od avgusta 2004 do marca 2006 – znesek, glede katerega sta stranki v postopku v glavni stvari v sporu.
- 23 Družba Agroferm je 18. decembra 2006 pri Ministeriet vložila pritožbo zoper odločbe Direktoriet. Ministeriet je z odločbo z dne 18. julija 2008 potrdilo odločbe Direktoriet v vseh točkah in ugotovilo, da družba Agroferm ni ravnala v dobri veri, ko je vložila zahtevo za uveljavljanje proizvodnih nadomestil.
- 24 Družba Agroferm je 23. septembra 2009 vložila tožbo pri Retten i Esbjerg (okrajno sodišče v Esbjergu), ki je na soglasni predlog strank s sklepom z dne 4. novembra 2009 zadevo odstopilo Vestre Landsret, ker naj bi bil spor o glavni stvari temeljna zadeva v smislu danskega civilnega postopka, saj je v njem potrebna razlaga pri vprašanjih, ki so povezana s pravom Unije, in je bila predlagana vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe.

25 V teh okoliščinah je predložitveno sodišče prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali proizvod, proizveden iz sladkorja, fermentiranega s pomočjo bakterij *Corynebacterium glutamicum*, ki poleg nečistoč iz proizvodnega postopka (nespremenjene surovine, reagenti, ki se uporabljajo v proizvodnem postopku, in stranski produkti), kot je podrobneje navedeno v prilogi 1 k predlogu za sprejetje predhodne odločbe, vsebuje približno 65 % lizin sulfata, spada v tarifne številke 2309, 2922 ali 3824 [KN]?

Ali je pri tem pomembno, ali so bile nečistoče zadržane namerno, zato da proizvod postane posebej primeren ali da se izboljša njegova primernost za proizvodnjo krme, ali pa so bile zadržane, ker jih ni treba ali jih ni smotrno odstraniti? Katere smernice naj se uporabijo za presojo te zadeve v danem primeru?

Ali je za odgovor pomembno, da je mogoče proizvajati druge proizvode, ki vsebujejo lizin, vključno s ‚čistim‘ (> 98-odstotnim) lizinom in proizvodi lizin-HCl z višjo vsebnostjo lizina kot zgoraj opisani proizvod lizin sulfat, in ali je pri tem pomembno, da količina lizin sulfata in drugih nečistoč v zgoraj opisanem proizvodu lizin sulfat ustreza količini, vsebovani v proizvodih lizin sulfat drugih proizvajalcev? Katere smernice naj se uporabijo za presojo te zadeve v danem primeru?

2. Ali bi nacionalni organi ravnali v nasprotju s pravom Evropske unije, če – ob domnevi, da po načelu zakonitosti proizvodnja ni bila zajeta v sistemu nadomestil – v zadevi, kot je obravnavana, ob upoštevanju nacionalnih načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj ne bi zahtevali vračila zneskov nadomestil, ki jih je proizvajalec sprejel v dobri veri?

3. Ali bi nacionalni organi ravnali v nasprotju s pravom Evropske unije, če bi – ob domnevi, da po načelu zakonitosti proizvodnja ni bila zajeta v sistemu nadomestil – v zadevi, kot je obravnavana, ob upoštevanju nacionalnih načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj spoštovali zaveze (potrdila o nadomestilu), za katere so veljali roki in ki jih je proizvajalec sprejel v dobri veri?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

26 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali proizvod, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki vsebuje lizin sulfat in nečistoče iz proizvodnega postopka, spada v tarifne številke 2309, 2922 ali 3824 KN.

27 Najprej je v zvezi s tem treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da so odločilno merilo za tarifno uvrščanje blaga zaradi zagotavljanja pravne varnosti in lažjega nadzora na splošno njegove objektivne značilnosti in lastnosti, kot so opredeljene v opisu v tarifni številki KN ter pojasnilih oddelkov in poglavij (glej zlasti sodbe z dne 25. maja 1989 v zadevi Weber, 40/88, Recueil, str. 1395, točka 13; z dne 18. julija 2007 v zadevi Olicom, C-142/06, ZOdl., str. I-6675, točka 16, in z dne 28. julija 2011 v zadevi Pacific World in FDD International, C-215/10, ZOdl., str. I-7255, točka 28).

28 Poudariti je treba tudi, da so pojasnjevalne opombe k HS pomembni instrumenti za enotno uporabo carinske tarife in same po sebi zagotavljajo veljavne elemente za njeno razlago (glej v tem smislu sodbi z dne 19. maja 1994 v zadevi Siemens Nixdorf, C-11/93, Recueil, str. I-1945, točka 12, in z dne 27. aprila 2006 v zadevi Kawasaki Motors Europe, C-15/05, ZOdl., str. I-3657, točka 36, ter zgoraj navedeno sodbo Pacific World in FDD International, točka 29).

- 29 Najprej, glede tarifne številke 2922 KN opomba 1(a) k poglavju 29 KN določa, da tarifne številke tega poglavja obsegajo samo izločene kemično določene organske spojine, bodisi da vsebujejo nečistoče ali ne.
- 30 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je bil proizvod iz lizin sulfata iz postopka v glavni stvari izločena kemično določena organska spojina, ki je vsebovala približno 65 % lizin sulfata in 35 % celične mase in ki je posledica uporabljenega proizvodnega procesa fermentacije. Po mnenju predložitvenega sodišča se je poleg tega ta celična masa, ki je vsebovala hranila s povečano biološko vrednostjo, namerno ohranila v tem proizvodu, da bi se povečala njegova primernost za uporabo kot dodatek h krmi in da bi se preprečilo, da lizin sulfat absorbira vlago.
- 31 Zato se postavlja vprašanje, ali se lahko ta celična masa šteje za nečistočo, ki v skladu z opombo 1(a) k poglavju 29 KN ne preprečuje uvrstitve v tarifne številke tega poglavja.
- 32 Če torej opomba 1 k poglavju 29 KN dopušča prisotnost nečistoč, je treba ugotoviti, da morajo te nujno imeti naravo ostankov, da ne bi vplivale na „izločenost“ zadevne organske spojine. Kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 31 sklepnih predlogov, je obstoj te tolerance povezan z dejstvom, da stoodstotne čistosti iz tehničnega vidika praviloma ni mogoče doseči.
- 33 Poleg tega je iz opombe 1(f) in (g) k poglavju 29 KN razvidno, da lahko v tarifne številke tega poglavja spadajo zlasti proizvodi iz opombe 1(a) z dodanimi različnimi sredstvi, potrebnimi za njihov obstoj, transport ali lažje prepoznavanje ali tudi zaradi varnosti, če niso zaradi takega dodajanja proizvodi bolj kot za splošno rabo primerni zlasti za posebno rabo.
- 34 Če morajo biti, kot je določeno v opombi 1(f) in (g) k poglavju 29, pri dodajanju drugih sredstev k proizvodu, ki se lahko uvrsti v navedeno poglavje, izpolnjene določene natančne zahteve, zlasti glede varnosti ali prepoznavnosti, pri čemer se ohrani splošna raba zadevnega proizvoda, je treba *a fortiori* ugotoviti, da gre pri tem za nečistoče iz opombe 1(a) k temu poglavju.
- 35 Če torej proizvod vsebuje nečistoče iz proizvodnega postopka in je zaradi teh nečistoč primeren za posebno uporabo, ki se razlikuje od njegove splošne rabe, za taki proizvod ni mogoče šteti, da je „izločen“ v smislu opombe 1(a) k poglavju 29 KN, saj so te nečistoče odločilne za njegovo uporabo.
- 36 Taka presoja izhaja tudi iz pojasnjevalne opombe k HS glede poglavja 29 tega sistema, kot je navedena v točki 4 te sodbe.
- 37 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da se nečistoče v proizvodu iz postopka v glavni stvari po fermentaciji ohranijo zato, da je zaradi njih bolj kot za splošno rabo primeren za posebno rabo, in sicer kot dodatek k samostojni krmi, ki vsebuje določeno količino hranil s povečano biološko vrednostjo.
- 38 To kaže, da se proizvod iz lizin sulfata, kot je v postopku v glavni stvari, ne more uvrstiti v tarifno številko 2922 KN.
- 39 Tarifna številka 2309 KN pa zajema „izdelke, ki se uporabljajo kot krma za živali“. V skladu z opombo 1 k poglavju 23 KN navedena tarifna številka zajema proizvode, ki se uporabljajo kot krma za živali, niso navedene ali zajete na drugem mestu in so dobljene s predelavo rastlinskih ali živalskih materialov, tako da so izgubili bistvene značilnosti prvotnega materiala, razen rastlinskih odpadkov, rastlinskih ostankov in stranskih proizvodov take predelave.
- 40 Poleg tega je iz pojasnjevalnih opomb k HS glede tarifne številke 2309 tega sistema, kot so navedene v točki 5 te sodbe, razvidno, da ta tarifna številka zajema zlasti dodatke – katerih značilnosti in razmerja se določajo glede na določeno živinorejsko proizvodnjo – med katere spadajo aminokisliline.

- 41 V zvezi s tem je treba poudariti, da je lahko namen proizvoda objektivno merilo za uvrstitev, če je neločljivo povezan s proizvodom, to neločljivost pa je mogoče ugotoviti glede na njegove objektivne značilnosti in lastnosti (glej sodbo z dne 15. februarja 2007 v zadevi RUMA, C-183/06, ZOdl., str. I-1559, točka 36; zgoraj navedeno sodbo Olicom, točka 18, in sodbo z dne 29. aprila 2010 v zadevi Roeckl Sporthandschuhe, C-123/09, ZOdl., str. I-4065, točka 28).
- 42 Iz predložitvene odločbe pa je razvidno, da je bil proizvod iz lizin sulfata iz postopka v glavni stvari namenjen temu, da se kot dodatek uporabi pri proizvodnji krme. Vseboval je določeno količino elementov, med katerimi so aminokislina zagotavljale za živali prednosti glede prehranjevalnega načrta.
- 43 Tako je ta proizvod zaradi objektivnih značilnosti in zlasti elementov celične mase iz proizvodnega postopka, ki se v njem ohrani namerno, namenjen uporabi pri proizvodnji krme kot dodatek. Torej ta proizvod izpolnjuje pogoje za uvrstitev v tarifno številko 2309 KN.
- 44 Glede tarifne številke 3824 KN zadostuje poudariti, da gre za preostalo tarifno številko, ki se uporabi samo, če se proizvod ne more uvrstiti v nobeno drugo tarifno številko. Ker v obravnavanem primeru ni tako, upoštevnosti te tarifne številke ni treba preizkusiti.
- 45 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba KN razlagati tako, da se proizvod, ki vsebuje lizin sulfat in nečistoče iz proizvodnega postopka, uvršča v tarifno številko 2309 kot izdelek, ki se uporablja kot krma za živali.

Drugo in tretje vprašanje

- 46 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali pravo Unije nasprotuje temu, da nacionalni carinski organi ob upoštevanju načela pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj, ki ju je treba spoštovati na podlagi nacionalnega prava, prvič, zahtevajo vračilo zneska neupravičeno izplačanih proizvodnih nadomestil za lizin sulfat, ki ga je proizvajalec prejel v dobri veri, in drugič, zavrnejo izplačilo proizvodnih nadomestil za proizvod, za katero so se zavezali nasproti navedenemu proizvajalcu.
- 47 Najprej je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso ni v nasprotju s pravom Unije, če sta v nacionalnem pravu na področju preklica upravnih ukrepov in povračila finančnih prejemkov, ki so jih javni organi neupravičeno izplačali, poleg načela zakonitosti upoštevanji tudi načeli varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti, saj sta ti del pravnega reda Unije. Še posebej pomembni sta pri predpisih, ki bi lahko imeli finančne posledice (glej sodbo z dne 13. marca 2008 v združenih zadevah Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening in drugi, od C-383/06 do C-385/06, ZOdl., str. I-1561, točka 52 in navedena sodna praksa).
- 48 Vendar je treba poudariti, da Uredba št. 1265/2001, na podlagi katere je družba Agroferm prejela proizvodna nadomestila za lizin sulfat, določa podrobna pravila za uporabo Uredbe št. 1260/2001, ki določa skupno ureditev trgov za sladkor v okviru skupne kmetijske politike.
- 49 Zato so določbe Uredbe št. 1258/1999 o financiranju skupne kmetijske politike pravna podlaga za vračilo zneskov, ki jih je Unija neupravičeno izplačala na podlagi Uredbe št. 1265/2001 (glej po analogiji glede vračila subvencij, ki so bile neupravičeno izplačane iz strukturnih skladov, zgoraj navedeno sodbo Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening in drugi, točka 39).
- 50 Natančneje, člen 8(1)(c) zadnjenavedene uredbe obvezuje države članice, ne da bi bila za to potrebna pravna podlaga v nacionalnem pravu, da izterjajo zneske, izgubljene zaradi nepravilnosti ali malomarnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 21. septembra 1983 v združenih zadevah Deutsche Milchkontor in drugi, od 205/82 do 215/82, Recueil, str. 2633, točka 22).

- 51 V tem okviru je treba načelo varstva legitimnih pričakovanj uporabiti po pravilih prava Unije (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening in drugi, točka 53).
- 52 V zvezi s tem je treba poudariti, da se na načelo varstva legitimnih pričakovanj ni mogoče sklicevati glede natančne določbe besedila prava Unije in da ravnanje nacionalnega organa, pristojnega za izvajanje prava Unije, ki je s tem pravom v nasprotju, pri gospodarskem subjektu ne more ustvariti legitimnih pričakovanj, da bo upravičen do obravnavanja, ki je v nasprotju s pravom Unije (glej sodbe z dne 1. aprila 1993 v združenih zadevah Lageder in drugi, od C-31/91 do C-44/91, Recueil, str. I-1761, točka 35; z dne 16. marca 2006 v zadevi Emsland-Stärke, C-94/05, ZOdl., str. I-2619, točka 31, in z dne 7. aprila 2011 v zadevi Sony Supply Chain Solutions (Europe), C-153/10, ZOdl., str. I-2775, točka 47).
- 53 V skladu s členom 1(1) Uredbe št. 1265/2001 spada med „osnovne proizvode“, za katere je mogoče uveljavljati proizvodna nadomestila, zlasti sladkor, ki se uporablja pri proizvodnji proizvodov kemične industrije iz Priloge I k tej uredbi. V tej prilogi so izrecno navedeni proizvodi iz poglavij 29 in 38 KN. Poleg tega iz člena 10(1)(c) te uredbe izhaja, da morata biti v zahtevku za proizvodno nadomestilo navedena tarifna oznaka in opis kemičnega proizvoda, za katerega proizvodnjo se bo osnovni proizvod uporabil.
- 54 V zvezi s tem se, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 63 sklepnih predlogov, lahko legitimno pričakovanje gospodarskega subjekta glede dodelitve proizvodnega nadomestila utemelji samo, če se njegov proizvod uvršča v tarifno številko ali poglavje kombinirane nomenklature, navedeno v potrdilu o nadomestilu.
- 55 V obravnavanem primeru, kot je razvidno iz odgovora na prvo vprašanje za predhodno odločanje, bi bilo treba proizvod iz postopka v glavni stvari dejansko uvrstiti v tarifno številko 2309 KN, in ne v tarifno številko 2922 KN, kakor je napačno izjavil gospodarski subjekt, upravičen do proizvodnih nadomestil.
- 56 Proizvodna nadomestila za ta proizvod so zato bila v nasprotju s pravom Unije. Tako je treba ugotoviti, da danski carinski organi v korist zadevnega gospodarskega subjekta, ne glede na dobro vero tega subjekta, niso mogli ustvariti legitimnega pričakovanja, da bo upravičen do obravnavanja, ki je v nasprotju s pravom Unije. To velja, čeprav so, prvič, bila nadomestila dodeljena na podlagi predhodne odobritve, ki so jo izdali ti organi, in drugič, so se ti organi, preden so ugotovili napako subjekta v njegovi prijavi, zavezali izplačati nova nadomestila.
- 57 Iz zgornjih preudarkov je razvidno, da je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba načelo varstva legitimnih pričakovanj razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da nacionalni carinski organi v položaju, kakršen je v postopku v glavni stvari, prvič, zahtevajo vračilo neupravičeno izplačanega zneska proizvodnih nadomestil za lizin sulfat, ki ga je proizvajalec že prejel, in drugič, zavrnejo izplačilo nadaljnjih proizvodnih nadomestil za ta proizvod, za katero so se ti organi zavezali nasproti temu proizvajalcu.

Stroški

- 58 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Kombinirano nomenklaturo iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1719/2005 z dne 27. oktobra 2005, je treba razlagati tako, da se proizvod, ki vsebuje lizin sulfat in nečistoče iz proizvodnega postopka, uvršča v tarifno številko 2309 kot izdelek, ki se uporablja kot krma za živali.**
- 2. Načelo varstva legitimnih pričakovanj je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da nacionalni carinski organi v položaju, kakršen je v postopku v glavni stvari, prvič, zahtevajo vračilo neupravičeno izplačanega zneska proizvodnih nadomestil za lizin sulfat, ki ga je proizvajalec že prejel, in drugič, zavrnejo izplačilo nadaljnjih proizvodnih nadomestil za ta proizvod, za katero so se ti organi zavezali nasproti temu proizvajalcu.**

Podpisi